

Ігор Гнесь¹, Любов Соловій², Микола Бродський³

¹ доктор архітектури, професор, завідувач кафедри кафедри архітектурного проектування та інженерії, Національний університет «Львівська політехніка», Львів
e-mail: ihor.hnes@gmail.com,
orcid: 0000-0003-0810-7681

² кандидат архітектури, асистент, кафедри архітектурного проектування та інженерії, Національний університет «Львівська політехніка», Львів
e-mail: liubov.s.solovii@lpnu.ua,
orcid: 0000-0002-1627-030X

³ кандидат технічних наук, доцент, кафедри архітектурного проектування та інженерії, Національний університет «Львівська політехніка», Львів
e-mail: mykola.o.brodskyi@lpnu.ua,
orcid:0000-0003-3304-9698

ПРОБЛЕМИ І ПРОПОЗИЦІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТАБОРУ “ПОЛІТЕХНІК-3” НАЦІОНАЛЬНОНО УНІВЕРСИТЕТУ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА” В с. КОБЛЕВЕ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

© Гнесь І., Соловій Л., Бродський М., 2020

<https://doi.org/10.23939/sa2020.02.044>

У статті розглядаються актуальні питання соціологічного дослідження відпочиваючих навчально-оздоровчого табору “Політехнік-3” Національний університет “Львівська політехніка” в с. Коблево Миколаївської області, з метою покращення рівня його рентабельності, та виявлення найбільш актуальних питань і проблем табору. Систематизуються та узагальнюються основні найважливіші питання, які утворилися за період експлуатації бази.

Ключові слова – спортивно-оздоровчий табір, спальні корпуси, відпочинок на морі.

Постановка проблеми

На даний період, коли є обмежене бюджетне фінансування вищих навчальних закладів, зросла роль ефективності функціонування і розвитку всіх підрозділів Національний університет “Львівська політехніка”, сюди слід віднести й заклади відпочинку, які, в свою чергу, входять в структуру університету. Це перш за все навчально-оздоровчий табір “Політехнік-3” в с. Коблево Миколаївської області¹. Водночас важливість функціонування табору стало ще актуальнішим після окупації Росією Криму. В Алушті Національний університет “Львівська політехніка” втратила власний спортивно-оздоровчий табір “Політехнік-1”, вдосконалення якого завжди було

¹ Навчально-оздоровчий табір “Політехнік-3” розташований на самому березі Чорного моря в курортному селищі Коблево Березанського району Миколаївської області. Різкий контраст між материком і морем створює особливий мікроклімат. У таборі “Політехнік-3” море неглибоке, добре прогрівається, з піщаним дном, піщаний пляж розташований за 50 метрів від корпусів.

пріоритетним, бо він знаходився у значно кращих природно-кліматичних умовах. Отже, табір “Політехнік-3” на цьому етапі є єдиним об’єктом відпочинку університету, який розташований на узбережжі Чорного моря. Саме тому, цей табір в сучасних умовах має бути фінансово рентабельним, а також досить прибутковим, щоб вносити свою частку в бюджет університету і заощаджувати ресурси для свого розвитку та модернізації в майбутньому.

Проблема навчально-оздоровчого табору “Політехнік-3” в с. Коблево також і в тому, що впродовж довгого періоду часу, коли були збудовані корпуси табору, вагомої їхньої реконструкції не проводилося, була проведена тільки локальна модернізація вибіркового елементів, таких як застелення, ремонти інженерного обладнання, опорядження і т. д. Бо, нагальної потреби в такій модернізації особливо й не виникало, адже низький рівень побутових умов спальних номерів (спільні туалети на цілий поверх) у великій мірі компенсувався значно дешевшими цінами, гарним мілким морем, яке в свою чергу сприяло для сімейного відпочинку з дітьми, чудовим озелененням та благоустроєм території та вдалим архітектурним вирішенням спальних корпусів (галерейний тип, який забезпечував наскрізне провітрювання у спекотні дні, а також просторі орієнтовані в бік моря лоджії при кожному номері). Звідси, основні зусилля університету за останні роки були зосереджені на вирішенні актуальнішої проблеми – це укріплення берегів, щоб зберегти пляжну зону, вздовж берега.

Але ситуація навколо навчально-оздоровчого табору “Політехнік-3” впродовж двох десятиліть змінилася, на жаль, не в кращу сторону. Переважно по сусідству були бази відпочинку, які поступались “Політехніку-3” по капітальності основних споруд, рівню побутового комфорту, якості й різноманітності послуг для відпочиваючих, то на сьогодні вони швидко оновлюються і реконструюються. Будуються нові бази відпочинку з вищим рівнем комфорту, з більшим асортиментом і набагато вищою якістю послуг. Тому “Політехнік-3” почав програвати конкурентну боротьбу за потенційних клієнтів не тільки серед широкого загалу відпочиваючих, але і серед працівників університету, навіть не зважаючи на фінансові пільги, які їм надаються університетом. Для того, щоб здійснювати модернізацію табору та забезпечувати задоволення найважливіших сучасних потреб відпочиваючих, а також відповідати прогнозованим вимогам найближчого і віддаленого майбутнього, неприпустимо і затратно рухатись в цьому питанні хаотично, навмання, від вирішення однієї проблеми до іншої, без цільного уявлення про кінцеву мету реконструкції. Потрібно розробити детальну науково обґрунтовану концепцію поетапного розвитку бази відпочинку. І тільки тоді, після всебічного аналізу і обговорення цієї концепції та її затвердження керівництвом університету, можливо приступати до формулювання першочергових завдань на проектування, до самого робочого проектування і до реконструктивних робіт.

Через те, першочергово проводилось соціологічне дослідження відпочиваючих, щоб з’ясувати найактуальніші питання і проблеми, які є найважливішими на даний час, що турбують відпочиваючих табору.

Мета роботи – визначити найактуальніші проблеми і питання, які турбують відпочиваючих сьогодні, та рекомендації для їх вирішення.

Стан дослідження проблеми (аналіз досліджень та публікацій)

Проводились загальні дослідження та є публікація, що до концепції розвитку навчально-оздоровчого табору “Політехнік-3” з назвою “Проблеми і пропозиції модернізації навчально-оздоровчого табору “Політехнік-3” Національного університету “Львівська політехніка” в с. Коблеве Миколаївської області”, автори статті І. П. Гнесь, Л. С. Соловій, М. О. Бродський, але детальні напрацювання відсутні. Хоча в непрофесійній літературі є ряд публікацій інформативного чи

рекламного характеру. В науковому обігу є ряд теоретичних робіт, присвячених питанням формування архітектурно-планувальної структури об'єктів відпочинку.

Проблематика організації прибережних територій щодо створення баз відпочинку є актуальною весь час. Проводились дослідження щодо організації забудови прибережних територій у Київ НДПІ містобудування. У цьому інституті розроблені пропозиції щодо планувальної організації приморських курортних зон, а також розроблені питання рекреації, висвітлені в докторських дисертаціях Веденіна Ю. А., Хромова Ю. Б. У працях Панченко Т. Ф. розглянуті особливості організації курортів і зон відпочинку (Брижата Н. В., 2013, с. 38–42). Особливостями формування набережних займалися такі науковці як Расторгуєва О. С. Денисова М. Ф. та Кохновева Ф. Г., а також Смолицька Т. О. Абрамова А.О., Денисов М. Ф., Єжов В. І., Лесков О. В., Устенко Т. В., Брижата Н. В, Дорошенко Ю. О. (Панченко Т. Ф., 2014, с. 173–183).

Виклад основного матеріалу

Проведення соціологічного дослідження (анкетування) відпочиваючих табору “Політехнік-3” на предмет виявлення найсуттєвіших недоліків і можливого бачення перспектив їхнього усунення, а також побажань щодо підвищення рівня комфорту. Обов'язковою умовою такого дослідження стала ієрархічно структурована піраміда пріоритетності заходів з покращення умов перебування в “Політехніку-3” для різних категорій потенційних споживачів.

Опитування було проведено серед різних вікових категорій, різної статі та сімейного складу. Серед опитаних респондентів 20 % – це працівники університету, 15 % – члени їхньої сім'ї чи родини є працівниками університету, 10 % – не мають жодного відношення до університету, тобто придбали путівку за повною вартістю, і найбільшу кількість серед опитаних становлять студенти – це понад половини – 55 %.

Також серед респондентів виявляється, що 45 % відвідали табір вперше, 15 % були один раз, 30 % відвідали базу вдруге і 10 % були більше, ніж два рази.

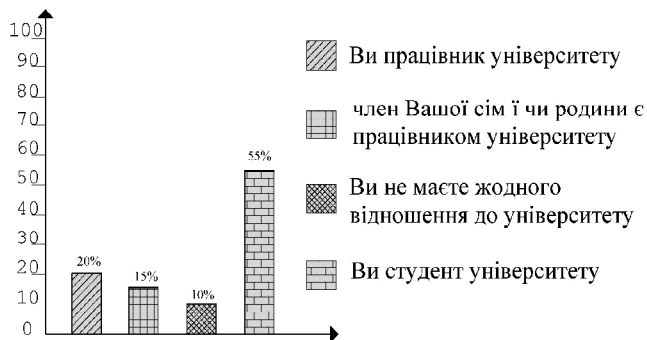

Рис. 1. Відношення респондентів до Національний університет “Львівська політехніка”

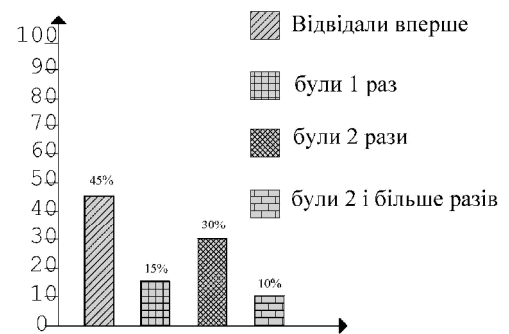

Рис. 2. Скільки разів відпочиваючі відвідали табір

Для того, щоб детальніше виявити проблеми, які хвилюють респондентів, опитування проводилося у відпочиваючих, які проживають в різних спальних корпусах, з різними вигодами. Серед опитаних – 60 % проживають в спальному корпусі № 9, де є невідповідність рівня комфортності спальних корпусів сучасним вимогам: санвузли розташовані у спільному користуванні всіх мешканців поверху – одна духова на дві кабіни і один туалет на три кабіни обслуговують 13 кімнат (це приблизно 39 осіб) і вони знаходяться в різних торцях корпусу. Звідси випливає, що віддаль до душової і санвузла складає 22,4 м. Водночас, для крайніх кімнат один зі санвузлів знаходиться дуже близько, через стіну, що є незручно, особливо якщо поруч туалет, але водночас до іншого санвузла складає аж 41,6 м. Тому

стає зрозуміло, що рівень побутового комфорту навіть наближено не відповідає закордонній індустрії відпочинку. 15 % проживають в спальному корпусі № 11, 25 % проживають в 10 корпусі, і серед опитуваних не було відпочиваючих, які проживають в котеджах.

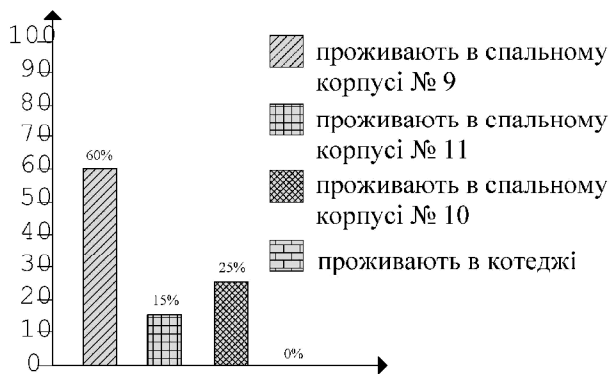

Рис. 3. Корпуси, в яких проживають відпочиваючі

Рис. 4. Досвід відпочинку на морі, окрім “Політехнік-3”

Серед опитуваних респондентів, більше половини – 55 % мають досвід відпочинку в Україні, але в інших відпочинкових закладах; 20 % опитаних відпочивали за кордоном в Єгипті, Іспанії, Франції, Турції і т. ін.; зокрема, серед опитаних є 10 %, які кожного року відпочивають тільки в таборі “Політехнік-3”; 15 % серед респондентів відпочивають на морі вперше.

Натомість з усіх опитаних 60 % проживають в спальному корпусі № 9 із загальними душами та туалетами, розташованими на поверсі, то відпочиваючі суттєвим недоліком вважають майже 60 % опитаних, що немає санвузла при кімнаті, а спільні санвузли в торцях корпусу, це одне з найбільш важливих питань для відпочиваючих; на другому місці 45 % респондентів вважають надто малу площу кімнат; не менш актуальним 43 % відпочиваючих скаржаться на перегрів номерів, що дошкуляє сонце в номері в день і дуже жарко вночі; 38 % відпочиваючих не влаштовує недостатньо місця для зберігання речей, тобто тумбочок, полиць, наявність прихожої і т. ін.; 35 % опитаних вважають, що недостатньо часто прибирають в номері; 20 % вважають, що недостатньо часто міняють білизну; і найбільшою проблемою 80 % опитаних мріють про існування холодильника в номері. Це найактуальніші проблеми для відпочиваючих, які мешкають в спальному корпусі № 9. Хоча є і менш актуальні і необхідні, які не увійшли до графіку, бо отримали мало відсотків при опитуванні, але все ж таки були відміченими в анкетах опитування – це погана звукоізоляція від сусідніх кімнат, погано видно море, турбують неприємні запахи з вулиці, недостатнє освітлення, не вистачає настільної лампи, турбують шуми від дорослих увечері і в нічний час.

Відпочиваючі, які проживають в реконструйованому номері зі суміщеним санвузлом в кімнаті скаржаться на схожі проблеми, що і мешканці спального корпусу № 9. Відмінністю є лише існування санвузла, хоча дехто вважає його незручним і замалим, але це краще, ніж спільний туалет в торцях корпусу. Ну і великим недоліком вважається перегрів кімнат.

Багато респондентів вважають, що недостатньо облаштований пляж, та недостатньо чистий, також чимала кількість відпочиваючих бажає, щоб був басейн, на випадок холодного чи брудного моря, відпочиваючі також бажають мати душі на пляжі.

Щодо пріоритетів у харчуванні, то майже всі відпочиваючі, а це 98 відсотків надають перевагу харчуванню у їдальні.

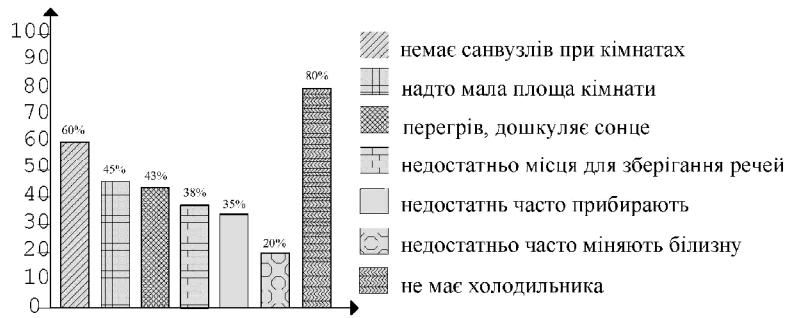

Рис. 5. Недоліки спального корпусу № 9, в якому проживають відпочиваючі

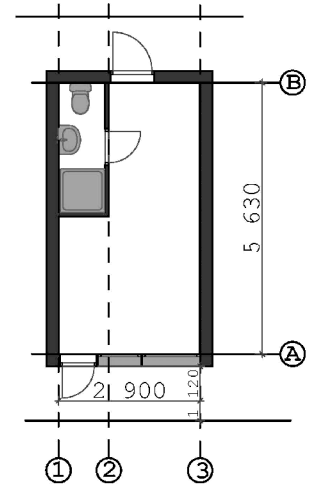

Рис. 6. Видяг номера після реконструкції в спальному корпусі № 10

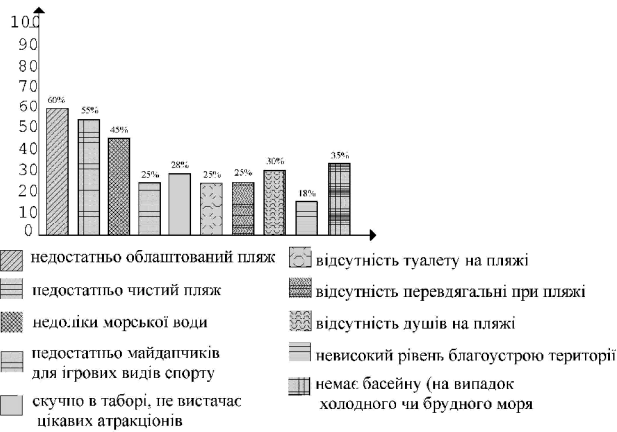

Рис. 7. Недоліки облаштування навчально-оздоровчого табору "Політехнік -3"

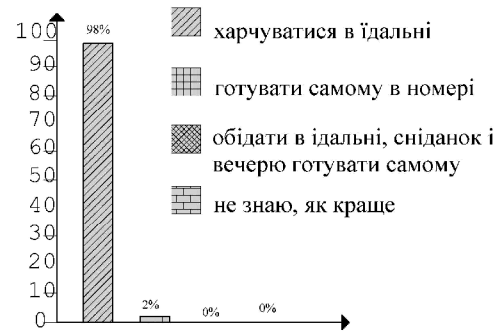

Рис. 8. Пріоритети в харчуванні для відпочиваючих

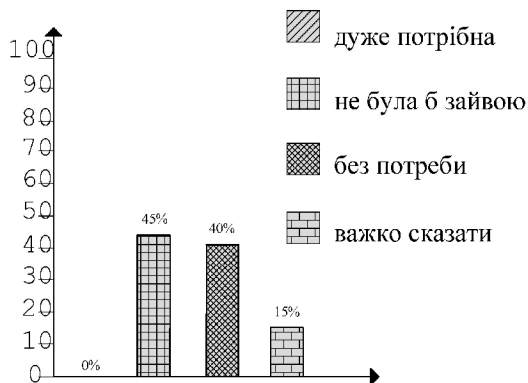

Рис. 9. Потреба в кухні для відпочиваючих

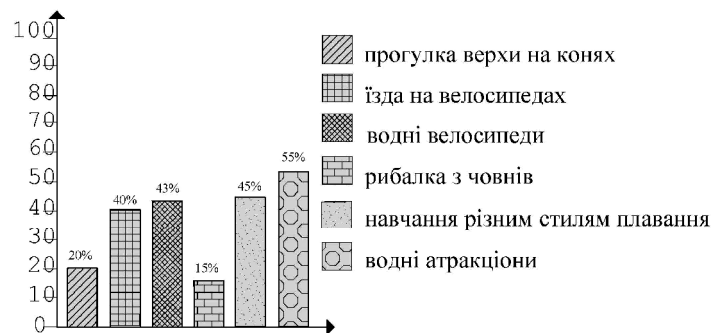

Рис. 10. Пріоритетні види відпочинку для відпочиваючих

Висновки

Навчально-оздоровчий табір “Політехнік-3” в с. Коблево Миколаївської області потребує модернізації за багатьма параметрами для приведення її у відповідність до сучасних вимог щодо комфортності, рентабельності та забезпечення конкурентноздатності у порівнянні з існуючими аналогічними об’єктами.

Територіальний потенціал та інфраструктура бази “Політехнік-3” дозволяє при певних інвестиціях збільшити до 5 місяців терміни її ефективної експлуатації в курортному режимі, урізноманітнити діапазон послуг та розширити перелік категорій відпочиваючих, в тому числі за рахунок бізнес-туризму в позакурортний сезон.

Відсутні будь-які архітектурні, конструктивні та інженерні причини непереборного характеру, які б заважали виконати модернізацію та реконструкцію об’єктів та території бази відпочинку “Політехнік-3”, всі вони можуть бути приведені до необхідних якісних характеристик як в плані архітектурно-планувальному, так і в плані інженерного обладнання.

Оскільки можливі різні варіанти модернізації бази “Політехнік-3”, існує нагальна потреба в розробці принципової концепції, яка б дозволила представити оптимальну модель бази в цілому, її існуючих і проєктованих об’єктів зокрема, окреслити часові рамки та порядок реалізації. Така концепція необхідна також в якості базової основи для складання технічних завдань на робоче проєктування окремих об’єктів.

Бібліографія

ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій [Електронний ресурс] /Режим доступу: http://dbn.at.ua/publ/rekreacijni_zoni/1-1-0-333

ДБН 360-92**. Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://profidom.com.ua/b-2/b-2-2/1194-dbn-360-92-mistobuduvanna-planuvanna-i-zabudova-miskih-i-silskih-poselen>

Брижата Н. В., 2013. Особливості формування баз відпочинку на прибережній території / Н. В. Брижата, Ю. О. Дорошенко // *Проблеми розвитку міського середовища*. С. 38–42.

Панченко Т. Ф., 2014. Функціонально-планувальна організація ландшафтно-рекреаційних об’єктів. *Матеріали 75-тої науково-практичної конференції 15–18 квітня 2014 року КНУБА* / Т. Ф. Панченко, Л. І. Рубан та ін. Вип. 3. К.: КНУБА. С. 173–183.

References

DBN B.2.2-5: 2011 Landscaping [online] Available at: http://dbn.at.ua/publ/rekreacijni_zoni/1-1-0-333 [Date of reference: 20.09.2020].

DBN 360-92 **. Urban planning. Planning and construction of urban and rural settlements [online] Available at: <http://profidom.com.ua/b-2/b-2-2/1194-dbn-360-92-mistobuduvanna-planuvanna-i-zabudova-miskih-i-silskih-poselen> [Date of reference: 20.09.2020].

Bryzhata N. V., 2013. Peculiarities of formation of recreation centers on the coastal territory // N. V. Bryzhata., Yu. O. Doroshenko // *Problems of urban environment development*. P. 38–42.

Panchenko TF, 2014. Functional-planning organization of landscape-recreational objects. Proceedings of the 75th scientific-practical conference on April 15-18, 2014 KNUBA / T. F. Panchenko, L. I. Ruban and others. Vip. 3. K.: KNUBA. P. 173–183.

Ihor Hnes¹, Lyubov Solovii², Mykola Brodskyi³

¹ Doctor of Architecture, Professor, Head of the
Department of Architectural Design and Engineering
Lviv Polytechnic National University, Lviv
e-mail: ihor.hnes@gmail.com,
orcid: 0000-0003-0810-7681

² Ph.D architecture, assistant, Department
of Architectural Design and Engineering,
Lviv Polytechnic National University, Lviv
e-mail: liubov.s.solovii@lpnu.ua,
orcid: 0000-0002-1627-030X

³ Ph.D Associate Professor, Department of Architectural Design and Engineering
Lviv Polytechnic National University, Lviv
e-mail: mykola.o.brodskyi@lpnu.ua,
orcid:0000-0003-3304-9698

THE PROBLEMS AND OFFERS FOR MODERNIZATION OF THE EDUCATIONAL AND RECREATIONAL CAMP “POLYTECHNIC-3” LVIV POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY IN KOBLEVE MYKOLAIV REGION

© Hnes I., Solovii L., Brodskyi M., 2020

The article deals with the issues of modernization of the educational and recreational camp “Polytechnic – 3” Lviv Polytechnic National University in Kobleve Mykolaiv region. The goals are to increase profitability, general amenities, attraction and provide competitive ability in comparison with other similar neighboring works. The main problems that have accumulated over the exploitation period of the work are analyzed and systematized according to their degree of relevance. Moreover the variants and ways of their solution are offered.

It is suggested: the set of measures for developing the camp infrastructure in order to increase extremely the duration of the holiday season (up to 5–6 months) and expand the list of the categories of the potential campers; the introduction of the objects for varying the relaxation and the compensation of possible periods of bad weather; reequipment of dormitories in accordance with the modern standards; expanding of typology of the dormitories and houses by the introduction of exclusive dwelling units; the adaptation of the camp objects to the requirement of business tourism; improvement of outdated engineering and technical infrastructure.

The reconditioning of the camp is offered in order to increase its general attraction, while at the same time, the implementation of the objects are realized in the order of their relevance and in accordance with the owner’s investment opportunities.

The suggested concepts of modernization the educational and recreational camp “Polytechnic 3” that is introduced in the article, are recommended to use as a basis for establishing an integrated development program of the camp, the requirement for development of which is evident as well as the development of a new general plan of the camp.

Key words: modernization, sports recreation camp, dormitories, vacation by the sea.